ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Қазақ университеті

№2 (1673)
16 қаңтар
2018 жыл

Апталық 1948 жылдың 20 сәуірінен шыға бастады

www.kaznu.kz

ЦИФРЛЫҚ ДӘУІРДІҢ СЫН-ТЕГЕУРІНІНЕ ЖАУАП

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Қазақстан Президентінің «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты халыққа Жолдауы талқыланды. Мемлекет басшысы белгілеген негізгі басымдықтарды назарға ала отырып, университет ұжымы цифрлық экономика жағдайындағы адами капиталдың қалыптасуына бағытталған шешуші қадамдарды бағдарлады.

Университет қоғамдастығы мүшелері Елбасы Жолдауын Қазақстанның одан әрі жаңғыруы бойынша жүйелі шараларды айқындап берген бірегей бағдарлама ретінде үлкен құлшыныспен және ықыласпен қабыл алды. Мемлекет басшысы алға қойған цифровизациялау және цифрлық технологияларды өмірдің барлық саласына енгізу ғалымдар талқылауында басты тақырыпқа айналды.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры Ғ. Мұтанов Жолдау алдағы қызметте және дамудың жаңа мүмкіндіктерін іздестіруде маңызды нұсқаулық болып табылатындығын атап өтті. «Университеттер адами капиталдың қалыптасуындағы маңызды субъектілер ретінде оның жаңа сапасын қамтамасыз етуі керек және қазақстандық қоғам жаңғыруының қозғаушы күшіне айналуы тиіс», – деді ол. Сондықтан да, осы маңызды міндетті сезіне отырып, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ «Al-Farabi University smart city» жобасы аясында 4.0 университет – жаңа ұрпақ университетінің үлгісін жүзеге асыруда. Аталған үлгі Президент Жолдауында қойылған тапсырмаларға толықтай жауап береді. ҚазҰУ алғаш рет ТМД көлемінде «Цифрлық Қазақстан» республикалық бағдарламасы аясында цифрлық университет үлгісін жасады және ЖОО қызметін автоматтандыруда бұлттық технологияларды, кампус инфрақұрылымын басқаруда Smart технологияларды әрі талдамалы жүйе қалыптастыру үшін Big Data технологияларын енгізді. Бағдарламалық жасақтаманың ірі өндірушісі – «Microsoft» компаниясының жоғары білім берудің IT тұғырнамасы дамуының инновациялық векторын қалыптастыруда әріптес ретінде ҚазҰУ-ды таңдауы кездейсоқ емес.

ҚазҰУ Қазақстанда тұңғыш рет жаппай ашық онлайн курстарын бастады, бұл өз кезегінде Ашық білім берудің ұлттық тұғырнамасын іске қосуға мүмкіндік берді. Аталған тұғырнама қазақстандық ЖОО-лардың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал етеді.

«Е-кампус» жобасы базасында университеттің технологиялық тұғырнамасының қалыптасуына «Hewlett-Packard», «Cisco», «Konica Minolta», «Fujitsu», «Samsung», «Alcatel», «Касперский зертханасы», Microsoft, Intel, Huawei сынды ғылыми-білім беру орталықтары тың қарқын берді. ҚХР Ғылым академиясының Қашықтықтан зондтау және цифрлық Жер институтымен (RADI) бірге Жерді зондтаудың цифровизациялық орталығы құрылған. Гонконг политехникалық университетімен бірлесе Технолофт Индустрия 4.0 – ғылыми-білім беру зертханасын құру бойынша жұмыс басталды.

Ағымдағы жылы ҚХР Үкіметінің Гранты – суперкомпьютер базасы аясында Жібек жолы Университеттер альянсының Халықаралық IT технопаркі іске қосылады. Жоғары өндірістік суперкомпьютер IT-технопаркінің ядросы болады, бұл – ғылыми зертханалар жұмысы, дизайн зертханалары, 3D принтинг, инновациялық шеберханалар, коворкинг-орталық пен «IGeneration» бизнес-инкубатор шоғырланған бірыңғай кластер. Бұл өндірістік индустрияның университеттермен жоғары өндірістік ақпараттық-коммуникациялық технологияларды құрастыруды шешу мен қолдану саласында табысты бірігуін қамтамасыз етеді және Силиконды дала сынды жоғары технологиялар аймағын құруға мүмкіндік береді.

Жалғасы 2-бетте

Ел Тәуелсіздігінің энциклопедиясы

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «Тәуелсіздік дәуірі» кітабын талқылауға арналған «Адами капиталдың жаңа сапасы» атты дөңгелек үстел өтті.

Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Қазақстан стратегиялық зерттеулер институты, Қазақстан әлеуметтанушылар қауымдастығы және әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ұйымдастыруымен өткен шараға ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаттары, көрнекті ғалымдар, ғылыми қауымдастық және БАҚ өкілдері, ҚазҰУ оқытушылары мен студенттері қатысты.

Дөңгелек үстелде сөз алған ҚазҰУ ректоры Ғалым Мұтанов Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Тәуелсіздік дәуірі» кітабы Қазақстан Республикасының үш модернизациясының контексінде қазақстандық дамудың үлгісі мен әлемдік көзқарастың мәнін көрсететін бағалы тарихи құжат екенін атап өтті.

«Бүгінгі шара Мемлекет басшысының Қазақстан халқына жыл сайынғы Жолдауымен тұспа-тұс келіп отыр. Осыған байланысты біз стратегиялық мақсаттар мен міндеттердің жаһандық көзқарасын көрсететін әрі өзара бірін-бірі толықтыратын және елдің одан әрі дамуының векторын анықтайтын екі маңызды құжаттың негізгі ұстанымдарын талқылауға мүмкіндік алдық. Елбасының басшылығымен көптеген ішкі және сыртқы мәселелерге жауап бере отырып, біз өзіміздің даму жолымызды айқындадық. Осы Тәуелсіздік жылдарында қол жеткізген жетістіктер мен қарқынды үдерістердің барлық кезеңдері «Тәуелсіздік дәуірі» кітабында толық сипатталған. Онда қазақстандық даму үлгісінің эволюциясы, негізгі қағидаттары мен механизмдері айқын көрсетілген. Қазақстанның үш тұғырлы жаңғыруын талқылау үлкен маңызға ие. Бірінші және екінші жаңғыртудың арқасында еліміз біртіндеп тоталитарлық жүйеден өтіп, жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшті және әлемнің бәсекеге қабілетті 50 елі тізіміне енді. Шетелдік сарапшылар Қазақстандағы саяси дамудың үлгісін «Қазақстанның феномені» деп атайтыны кездейсоқ емес. Бұл посткеңестік кеңістіктегі ең табысты мемлекеттіліктің айқын үлгісі болды. Жинақталған тәжірибе Қазақстанға жаһандық шындықта әлемнің ең дамыған отыз еліне оны жан-жақты жаңартуға және алға жылжытуға бағытталған үшінші жаңғыруды енгізу құқығын берді.

Президент Қазақстанда бәсекеге қабілетті адами капиталды қалыптастыруға ерекше мән беретінін атап өткен жөн. Бұл адами капиталды құраушы барлық компоненттер: интеллектуалды, әлеуметтік, биофизикалық, мәдени-құндылықтар және саланы дамытудың соңғы үрдістеріне сәйкес киберфизикалық – ұлттың табысының басты факторы болып табылады. Осыған байланысты университеттер адам капиталын қалыптастыруда маңызды рөл атқаратындығын айту қажет.

Жалғасы 3-бетте

БҮГІНГІ САНДА:

ИГІ БАСТАМА — 6-бет

ТӘЛІМГЕРЛЕР ТАҒЫ ТРЕНИНГТЕ ТАБЫСТЫ — 7-бет

СПАРТАКИАДА «ЗДОРОВЬЕ» - 2018 — 8-стр.

Жалғасы. Басы 1-бетте

ЦИФРЛЫҚ ДӘУІРДІҢ СЫН-ТЕГЕУРІНІНЕ ЖАУАП

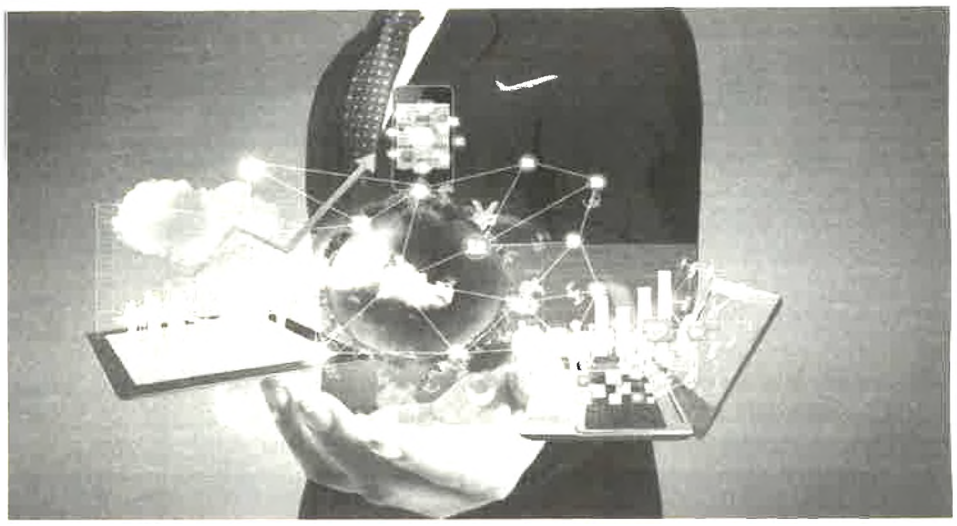

Президент атап өткендей, цифрлық дәуір жағдайында елдің жаңа индустриализациялануында басты маңыздылық – кадрлық қамтамасыз ету болмақ. Осыған орай ҚазҰУ-да ағымдағы оқу жылының екінші семестрінен бастап-ақ ақпараттық технологиялар факультеті құрыла бастайды. Жаңа факультет құрылымы аясында Суперкомпьютерлік технология базасында мәліметтерді өңдеу орталығы, Big Data салааралық зертханасы және Блокчейн зертханасы қарастырылған, сондай-ақ цифрлық лингвистика зертханасы, оны ұйымдастыруға Эразмус+ халықаралық жобасы бойынша грант жеңіп алынған.

Қазақстанның дәстүрлі базалық өнеркәсіп индустриясына ірі IT-компанияларды және шетелдік ЖОО-лар-серіктестерді білім беру үдерісіне тарта отырып, «мол мәліметтермен» алмасып IT-мамандарды дайындау өндірістік үрдістерді автоматтандыру, роботтандыру, жасанды интеллект элементтерін қолдану салалары бойынша жүзеге асырылады. Жолдауды жүзеге асырудағы университеттің жол картасы аясында 3D-принтинг, онлайн-сауда, мобильді банкинг, денсаулық сақтау және білім берудегі цифрлы қызмет – келешегі зор өнеркәсіптерді дамытуға кадрларды дайындауға бағытталған жаңа білім беру бағдарламаларын енгізу қарастырылған. Бұл цифрлық дәуір жағдайында елдің жаңа индустриализациялану қажеттілігіне білім беру жүйесін бейімдеуге қосқан ҚазҰУ-дың нақты үлесі болмақ.

Қатысушылар бағдарламалық құжатта көрсетілген барлық тапсырмалар бойынша өз пікірлері мен идеяларын ортаға салып, талқылау нәтижесінде Жолдауды жүзеге асырудың кешенді жол картасын қабылдады.

Өз тілшімізден

Ғалым МҰТАНОВ,
әл-Фараби атындағы
ҚазҰУ ректоры:

Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың халыққа дәстүрлі Жолдауы – елдің стратегиялық дамуын айқындап беріп отырған жыл сайынғы басты құжат. Мемлекетті дамытуда заманауи талаптар мен өркениеттің жаһандық көрінісіне сай әрекет етуді бағдарлайтын бұл құжаттың мазмұны да, қоғам алдына жүктер жауапкершілігі де салмақты.

Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері дәуірінде дамудың басым 10 бағытын айқындап берген бұл Жолдау ел дамуына жаңа серпін бермек.

Қазіргі заман талабының тренді – индустрияландыру, жаңа озық технологияларды енгізудің көшбасшысына айналу талаптарына басымдық берілуі құжаттың ерекше маңызын айқындайды. Индустрияландыру процесінің жаңа технологиялық қалыптың барлық мүмкіндіктерін пайдалана отырып, мейлінше инновациялық сипатта негізделуі мақсат етілді. Бұл мақсат елді заманауи талапта алға ілгерілете отырып 30 дамыған елдің қатарына енуге жол ашпақ.

Жолдау өнеркәсіптік революция әлеміне бейімделе отырып, елімізді сол талаптар үдесіне сай дамытудың маңыздылығын айқындап берді. Заманауи технологияларды кеңінен қолдана отырып дамудың жаңа белесін бағындыру жолында цифрлық технологиялардың алатын орнына зор басымдылық берілді. Бұл сатыда елдің дамуын цифрлы форматқа көшіру – күн талабындағы басты міндеттердің бірі екендігі айшықталды. Жолдауда көрсетілгендей, осы жылы «цифрлық дәуір» өнеркәсібін қалыптастыруға арналған индустрияландырудың үшінші бесжылдығын әзірлеу қолға алынбақ. Жаңа технологиялық қалып болашақта біздің цифрлық ортада қалай жұмыс істейтініміздi, елдің экономикасын, әлеуметтік жағдайларын түбегейлі өзгертетіндігін таразылаған Елбасы бұл жаңашылдыққа үлкен ден қойып отыр.

Жоғары білім беру ісінде жасанды интеллектпен және «үлкен деректермен» жұмыс істеу үшін ақпараттық технологиялар бойынша білім алған кәсіби мамандар саны көбейсе, бұл еліміз үшін халықаралық бәсекелестік аренада үлкен ұпай болмақ. Бұл міндет тікелей университеттерге тиесілі деп білемін. Стратегиялық құжатта айтылғандай, білім беру жүйесін, коммуникация мен стандарттау салаларын жаңа индустрияландыру талаптарына сай бейімдеу ел дамуына жаңа сілкініс берері анық. Осы талаптар үдесінен шығып, бастамалар жан-жақты орындалғанда Қазақстанның дамыған 30 елдің қатарына ену мүмкіндігі арта түседі.

ҚЫСҚА-НҰСҚА

В КазНУ им. аль-Фараби прошла III-я Республиканская Зимняя школа «Психологические мастерские: здравоохранение, образование, производство», посвященная развитию и повышению социально-психологической компетентности педагога.

В мероприятии приняли участие представители более 15-ти ВУЗов Республики Казахстан.

Зимняя школа проходила в формате психологического марафона по трем направлениям, которые дали возможность участникам шире познакомиться с практической работой. Профессором З.Б. Мадалиевой проведена практическая «Art-мастерская», где участники поработали с камнями, попробовали пальчиковое рисование и научились плести мандалы.

По завершении всем участникам были вручены сертификаты о прохождении курса повышения квалификации. Участники выразили благодарность организаторам за уникальную возможность получить знания и опыт в своей области, а также выразили готовность участвовать в Летней психологической школе.

М.П. КАБАКОВА,
и.о. профессора кафедры общей и прикладной психологии

***

Халықаралық қатынастар факультетінде дипломатиялық аударма кафедрасының меңгерушісі, ф.ғ.к., доцент Алмаш Сейдикенованың бастамасымен Франция елшілігі, Қазақстандық француз тілі оқытушыларының республикалық ассоциациясы және Француз альянсінің қолдауымен республикадағы шет тілдері оқытушыларының біліктілігін арттыру мақсатында «Шетел тілдері мен аударманы оқытудағы заманауи әдістер» атты республикалық семинар өткізілді.

Семинарға Абылай хан атындағы ҚазХҚжӘТУ, Сүлеймен Демирел университеті, Қазақ қыздар педагогикалық университеті, Абай атындағы ҚазҰУ, Халықаралық бизнес академиясы, Қ.С. Сәтпаев атындағы ҚазҰТУ, І.Жансүгіров атындағы Жетісу мемлекеттік университетінің оқытушылары қатысты. Ғылыми-әдістемелік семинар ағылшын және француз тілінде жүргізілді.

Семинаржұмысы оқытушыларды шет тілін және аударманы оқытудағы заманауи жаңа әдістермен таныстыруға, оларды оқу процесінде тиімді қолдануға бейімдеуге, шеберлік сыныптарын өткізу арқылы біліктілікті шыңдауға, қатысушылардың адами, тілдік және мәдени капиталдарын байытуға бағытталды.

А.С. СЕЙДИКЕНОВА,
ф.ғ.к., доцент, дипломатиялық аударма кафедрасының меңгерушісі

***

В КазНУ им. аль-Фараби состоялась встреча с депутатом Мажилиса Парламента РК Карибаем Мусырманом.

Во встрече приняли участие ректор Международного университета информационных технологий Дамир Шыныбеков и заместитель акима Бостандыкского района Маржан Балбаева.

В своем выступлении Карибай Мусырман рассказал о деятельности Мажилиса Парламента РК и остановился на основных моментах Послания Президента народу Казахстана. Также депутат рассказал о деятельности Мажилиса Парламента, работе профильных комитетов. Как стало известно, на сегодняшний день мажилисмены завершили работу над проектами трех новых Кодексов – Налогового, Таможенного, Кодекса о недрах, а также ведется работа над изменениями условий трудового договора.

В ходе мероприятия участники обменялись мнениями, обозначили проблемы и получили ответы на все интересующие вопросы, касающихся политической и экономической ситуации в стране.

Пресс-служба

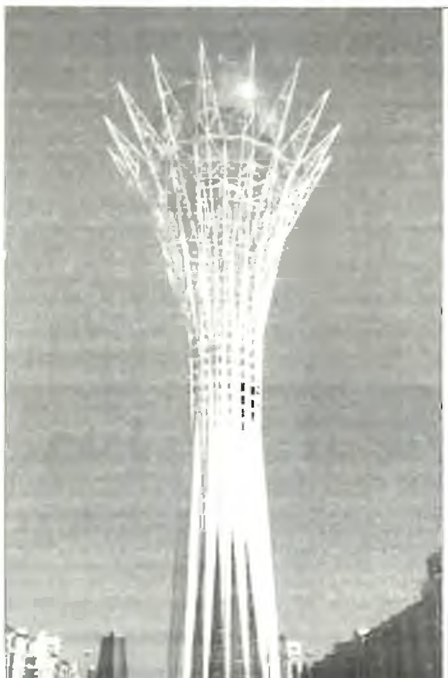

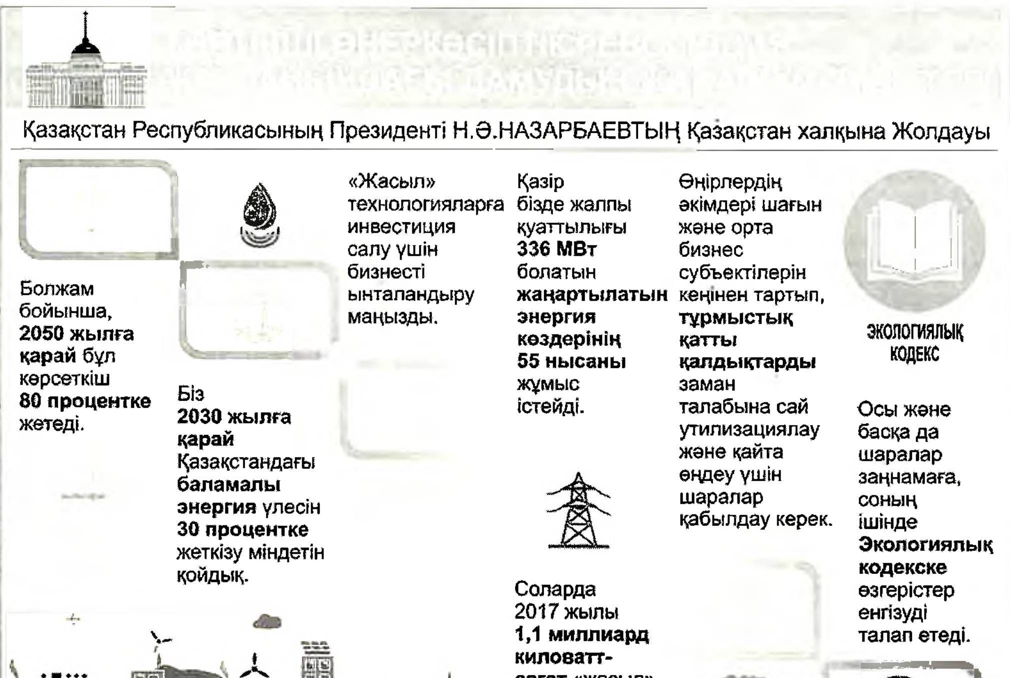

В КазНУ обсудили Послание Президента народу Казахстана

Жалғасы. Басы 1-бетте

Ел Тәуелсіздігінің энциклопедиясы

Бүгін біз университет 4.0 жаңа тренді заманауи университеттер дамуының келешек үлгісі жайлы сөз етеміз. Осыған байланысты біз «Университет 4.0» жаңа ұрпақ университетінің үлгісін – біздің университеттің атын иеленген ұлы ойшыл әл-Фарабидің идеясы негізінде жасадық. Аталған үлгі «Al-Farabi University smart city» жобасы аясында жүзеге асырылады.

Ол адами капиталдың жаңа сапасын қамтамасыз етуге бағытталған инновациялық-технологиялық және рухани-адамгершілік платформаларды біріктіруге негізделген», – деді ҚазҰУ ректоры.

Шараға қатысқан спикерлер Президент Н. Назарбаевтың жаңа кітабы – ел Тәуелсіздігінің жиырма алты жылдық даму жолындағы авторлық көзқарасы болып табылады. Оқырмандар тарапынан жоғары бағаланған кітап тарихи жанрда жазылған дейді.

«1996 жылдан бастап Президенттің жыл сайынғы халыққа Жолдауы тұтастай қоғамды ынталандыруды қалыптастыру мен жоспарларды түзетудегі негізгі даму факторы болып табылады. Мемлекет басшысының жаңа еңбегінде ұсынылған мемлекет дамуының тиянақты талдауы мен бағалауы – бұл тек

қорытындылардың қысқаша сипаттамасы ғана емес, еліміз еңсерген жылдарды егжей-тегжейлі талдап, бастысы болашақ көрінісі анық байқалады»,–деді ҚР Президенті жанындағы Қазақстан стратегиялық зерттеулер институтының директоры, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі Зарема Шәукенова.

Дөңгелек үстел барысында ҚР БҒМ Ғылым комитетінен Ахан Бижанов, М. Әуезов атындағы әдебиет және өнер институтының директоры Уәлихан Қалижан, Т. Жүргенов атындағы Қазақ ұлтық өнер академиясының ректоры Бибігүл Нүсіпжанова, философия, саясаттану және дінтану институттарының директорлары, саясаттану кафедрасының докторанты Әйкерім Камалдинова және басқа да ұйымдар өкілдерінің баяндамалары тыңдалды. Сондай-ақ шараға қатысушылар қазіргі заманғы тәуелсіз Қазақстанның сан алуан сара жолынан өткен тарихын білетін өскелең ұрпаққа арналған кітаптың маңызды рөлін ерекше атап айтты.

Баспасөз қызметі

Сабырхан СМАҒҰЛОВ,
Қазақстан тарихы кафедрасының оқытушысы

ТӘУЕЛСІЗДІК ЖЫЛНАМАСЫ

Жақында ғана, Тәуелсіздік күні ұлттық мерекесі қарсаңында Қазақстан Республикасы Президентінің «Тәуелсіздік дәуірі» атты еңбегі жарық көрді. «Тәуелсіздік дәуірі» кітабы – тәуелсіз Қазақстанды құрушы тұлға қолымен жазылған Қазақстанның қазіргі заманғы тарихы бойынша кешенді еңбек. Бұл кітаптың бірегейлігі мен ерекшелігі, міне, осында. 25 жылдан астам тәуелсіз тарихымыздың барлық негізгі кезеңдерін жинақтаған басылымның негізгі қағидаларын егжей-тегжейлі зерделеген кезде осындай әсер туындайды. Кітапты оқу барысында өзіңді Президент баяндаған тарихи оқиғалардың бел ортасында жүргендей сезінесің.

Қазақстан тарихының президенттік «нұсқасына» негіз болған негізгі қағидаларды 20 жылдан кейін саралайтын тарихшылар «Тәуелсіздік дәуірінің» мазмұнын Нұрсұлтан Назарбаевтың бұрынғы еңбектерінде мәлімделген көзқарастарымен өзіндік деректемелік талдау өте қызықты болып табылады. Олар тұрақты ма әлде бағалауларда, көзқарастарда, тәсілдемелерде көзге түсерлік түзетулер, өзгерістер бар ма? Президенттің 1991 жылы жарық көрген алғашқы «Әділеттің ақ жолы» еңбегінің, әсіресе, Кеңес Одағы ыдырауының себептері мен жағдайларына қатысты бөлімінде көзқарастарының айырмашылығы айқын байқалады. «Тәуелсіздік дәуірінде» одақтық орталықтың Қазақстанға қатысты ұстанымын анағұрлым көбірек қатты және сыни бағалай отырып, оқырманды кеңестік жүйені батыл бөлшектемей, президенттік институтты енгізіп, қазақстандық мемлекеттілікті одан әрі дамыту мүмкін болмағаны туралы ой-пікірге алып келеді.

Кітапта автордың өмірбаяндық очерк түріндегі естеліктері де, соңғы 20-30 жыл ішінде әлемде, соның ішінде, әсіресе, Қазақстанда болған саяси және экономикалық өзгерістер туралы жеке өзінің пікірлері де, белгілі саяси және қоғам қайраткерлеріне берген бағалары да бар. Мұның бәрі де туған еліміздің өміріне, тәуелсіздік жылдарындағы нақты жағдайлар мен проблемаларға, оларды шешуде кездескен қиындықтарға, қателіктерге, оларды жою жолындағы принципті күреске тікелей байланысты тарихи оқиғалардың тартымды баяндалуы кітаптың әрбір қазақстандық үшін құндылығын арттыра түседі. Бұл еңбек мектеп оқушыларынан бастап, жоғары оқу орындары студенттері үшін Тәуелсіз Қазақстанның тарихы бойынша құнды тарихи деректер жиынтығы, басты оқулық болып табылады.

Оқырмандарға арналған Елбасының басты қорытындысы кітаптың соңғы бетінде жасалған: «Біз өз келешегіміздің көкжиегін айқын анықтай алдық». 2017 жылы Қазақстан Жасампаздық дәуіріне аяқ басты. Осы оптимистік түйін ширек ғасырдан астам ұлттық тарихымыздың барлық оқиғалар жиынтығын қорытындылайды. Бұл туынды – өткеннің тарихы ғана емес, келешекке бағдар және жарқын болашаққа жетудің сара жолы.

Зере МАЙДАНАЛИ,
к.и.н., доцент кафедры история Казахстана

ПОМНИТЬ ПРОШЛОЕ И СМОТРЕТЬ В БУДУЩЕЕ!

В книге Президент Н.А. Назарбаев «Эра независимости» показаны реальные события и принятые решения при неуклонном проведении реформ направленных на развитие молодого государства. Универсальный характер политических, социальных и экономических реформ на постсоветском пространстве способствовал выявлению дифференцированных, сложных, разнообразных моделей построения современного государства.

Опыт современного социально-экономического развития Республики Казахстан, в том числе модернизации образовательной системы демонстрирует различные варианты эволюции государственной системы. Общество, которое проходит этап осуществления глубоких социальных изменений, осуществляет переход к рыночной экономике, к демократическим нормам и отношениям, идет процесс социальной дифференциации, углубления социальных различий. Периоды социальной трансформации являются этапами обострения и в социальных институтах, к одному из которых относится и образование. Распад старых социальных институтов, создание новых, периоды временного сосуществования их взаимоисключающих форм – все это составляет суть переходного периода.

В своей книге Президент размышляет об ускоренной технологической модернизации экономики в условиях роста глобальной конкуренции и борьбы за рынки сбыта, где предполагается ускоренное развитие тех стран, которые реально приспосабливаются к потребностям рынка, причем как локального, так и глобального. Эффективное экономическое развитие в современных условиях глобализации и интернационализации связано с усилением социальных факторов, повышением темпов роста реальных доходов граждан, поддержкой социально незащищенных слоев населения, развитием сфер образования, науки, здравоохранения, культуры и др. Диалектика экономического развития настоятельно требует ускорения технологической модернизации экономики и повышения стандартов качества образования Казахстана. Образование – это фактор стабилизации и улучшения человеческой жизни. Это функциональное, гносеологическое значение образования давно осознали в развитых демократических государствах, где систематически ведется исследовательская деятельность в области образовательных услуг.

Н.А. Назарбаев отмечает, что «Сделать Казахстан высокоразвитым государством может лишь сообщество свободных, прогрессивных граждан. Это значит, что нормой жизни каждого должны быть широкие и глубокие знания, самоотверженный труд, пос–тоянное самосовершенствование. А значит, вновь пришло время смотреть вперед. Браться за дело. Проявить волю. Изменить наше мышление и саму жизнь». «Эра независимости» демонстрирует нам, что на сегодняшний момент самым важным элементом развития государства является качество и уровень образования, науки и культуры, которые упорядочивают информационные и интеллектуальные процессы.

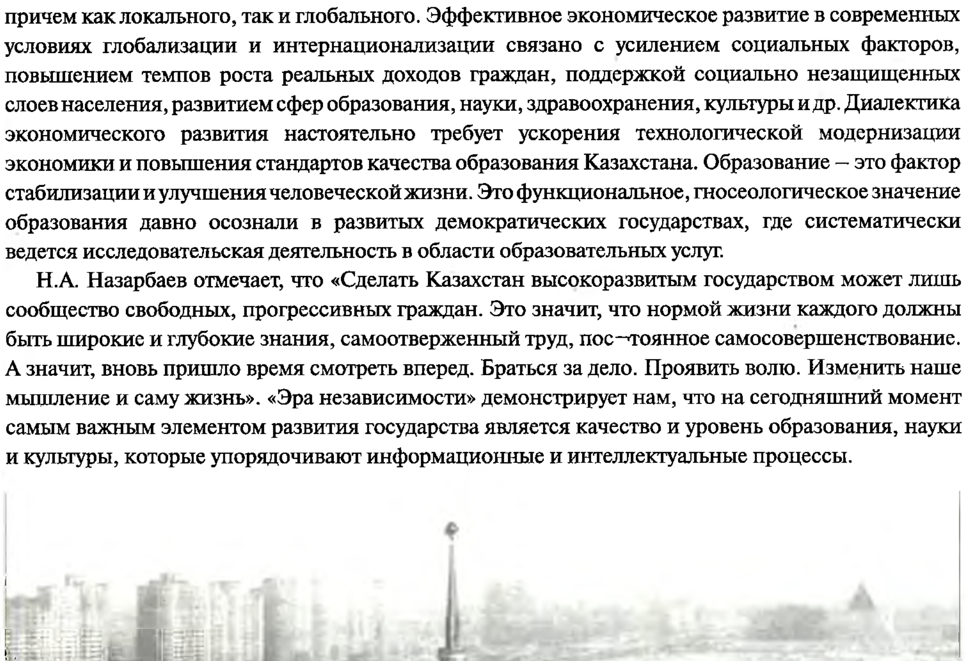

25-27 қаңтар күні V Халықаралық Журналистика және коммуникация Қысқы мектебі өтеді

Арықбай АҒЫБАЕВ,
з.ғ.д., профессор, ҚР еңбек сіңірген қайраткері

БАСТЫ ҚҰЖАТ

Әр жыл сайын Елбасы Жолдауы өз жаңалықтарымен, құнды ұсыныстарымен, еліміздің өркендеуіне, жаңғыруына негіз болатын салмақты тұжырымдарымен ерекшеленеді. Жолдау – мемлекетіміздің даму жолындағы бағыт берер басты құжат. 10 қантардағы биылғы Президент Жолдауы да Қазақстан халқының әл-ауқатын арттыруға, мемлекетіміздің дамуына бағытталған. Осыған орай бұл Жолдау бүкіл халықтың ойынан шығып, қазір мемлекетіміздің барлық аумақтарында басқару, оқу-өндірістік салаларында, мемлекеттік емес ұйымдарда кеңінен талқыланып, кең қолдау тауып отыр.

Қазақстанның индустриялы жаңа технологияларды енгізу жолына шығуы өте дұрыс. Бізде бұл салада барлық мүмкіндіктер бар. Агроөнеркәсіп кешенін дүниежүзілік деңгейге жеткізу, ел байлығы – астықтың өнімділігін арттыру мәселесі өте орынды айтылған. Транспорт, логикалық инфрақұрылымдарды дамыту ел байлығының қайнар көзі болмақ, құрылыс пен тұрғын үйді қарқынды жүргізу, қаржы секторын қайта құрап, озық үлгімен алмастыру, адам капиталының жаңа сапасын, мемлекеттік басқарудың тиімділігін, әділеттілігін жетілдіру, заң үстемдігін жоғары денгейге көтеру, жемқорлық тағы басқа зиянды құбылыстармен аяусыз күресу, жаңа технологияларды енгізу арқылы қала құрылысының проблемаларын оңтайлы шешу мәселелеріне айрықша мән берілген. Президент Жолдауын жүзеге асыру халыққа, қоғамға, мемлекет дамуы мен өркендеуіне аса қажет.

Римма САГИЕВА,
д.э.н., ассоциированный профессор,
декан Высшей школы экономики и бизнеса

РЕАКТУАЛИЗАЦИЯ ПРОФЕССИИ

Не секрет, что профессия экономического профиля была и остается одной из самых востребованных у молодежи. Многоаспектность практического приложения экономических знаний определена объективным характером хозяйственной деятельности людей: человек вынужден заниматься экономикой, потому что иначе он не сможет удовлетворять свои базовые потребности. Поэтому, выбирая свою будущую профессию, молодые люди справедливо полагают, что экономисты, финансисты, бухгалтера и менеджеры будут востребованы всегда, и к тому же могут сами создавать и развивать бизнес. Именно такой посыл определяющихся с будущей деятельностью абитуриентов порождает большой спрос на получение высшего экономического образования как в Казахстане, так и за рубежом. Парадокс же нашего национального экономического образования в том, что экономистов год от года становится все больше, но качество их подготовки оставляет желать лучшего. Особенно данная проблема стала явной в контексте десяти задач, которые ставит Глава государства Н.А. Назарбаев в своем Послании 2018 года. Эти десять задач являются ориентиром движения страны в наступившем году. Поскольку Высшая школа экономики и бизнеса КазНУ им. аль-Фараби осуществляет подготовку бакалавров, магистров и докторов философии по широкому кругу экономических специальностей, каждая из поставленных Лидером нации Н.А. Назарбаевым задач в той или иной мере становится нашей задачей. Однако приоритетным остается все же вопрос подготовки высококвалифицированных, конкурентоспособных на международном уровне и востребованных на рынке специалистов и ученых экономического профиля. Какими же качествами должен обладать «актуальный» на современном этапе экономист? Очевидно, не только обладающий определенным багажом профессиональных знаний теоретического характера, но и умеющих применять, как подчеркивается в Послании, новейшие информационные технологии и работать с «большими данными», знать несколько языков, хорошо адаптироваться в сложившейся ситуации, формулировать из проблем задачи и успешно их решать. Ведь наступила эра конкуренции профессионализма и способностей выпускников-экономистов, когда значимее становятся его практические навыки не только реализовывать свои знания, но и уметь генерировать новые идеи, проекты.

Складывающаяся цифровая реальность изменяет все сферы жизни людей, и прежде всего экономику: изменяется характер бизнес-процессов, торговых и финансовых взаимодействий, системы управления. Поэтому современный экономист, чтобы не только быть, но и оставаться конкурентоспособным должен проявлять гибкость и способность к быстрым изменениям, уметь работать в кризисных ситуациях и находить эффективные решения.

Таким образом, Высшая школа экономики и бизнеса Казахского национального университета им. аль-Фараби «знает пароль» и «видит ориентир», который поставил перед нами Лидер нации, Президент РК Н.А. Назарбаев, и приложит все усилия для его достижения.

Меңдігүл НОҒАЙБАЕВА,
тарих, археология және этнология факультетінің деканы

РУХАНИЯТТЫ КӨТЕРУ АСА МАҢЫЗДЫ

Жыл сайынғы Елбасы жолдауы еліміздің жаңа даму бағыттарын айқындауда аса маңызды құжат болып табылатындығы даусыз. Биылғы жылғы «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» деп аталатын Жолдауда да еліміздің ұзақ мерзімді дамуын айқындаған 2050 Стратегиясында қойылған міндеттер контексіндегі маңызды мақсаттар айқындалған. Жоғары оқу орындары мен білім беру саласының қызметкерлері ретінде біз Елбасының «Адами капитал – жаңғыру негізі» деп аталатын бөліміне баса ден қойдық. Елбасы атап өткендей, өзгермелі заманда «барлық жастағы азаматтарды камтитын білім беру ісінде өзіміздің озық жүйемізді құруды жеделдету қажеттілігі» айқын. Себебі, бүгінгі таңда жоғары білім беру саласының әлемдік жетекші эксперттік қауымдастық өкілдері білім саласындағы өзгерістердің аса жылдам жүріп жатқандығын атап өтуде. Уақыт өткен сайын көптеген мамандықтар жойылуда, тіпті болашақта мүлде жаңа сипаттағы мамандықтар пайда болатындығы туралы нақты болжамдар жасалып отыр. Осыған орай ЖОО орындарының білім беру бағдарламалары өзгерістерге үнемі бейім болу және жаңа білімді меңгеру қабілетін дамытуға бағытталуы тиіс. Өзгерістер, ең алдымен, білім беру саласына ақпараттық технологияларды пайдаланумен де байланысты. Бұл гуманитарлық ғылымдарда да білім беру бағдарламаларын «адам капиталының сапасын артыру» мен «ақпараттарды басқару» бағытында құруға бейімдеу керек дегенді білдіреді деп есептейміз.

Мысалы, бүгінгі таңдағы тарихи білім беру жүйесі жалпы адамзаттық құндылықтарды бойына сіңірген, өзін-өзі жетілдіруге бейімделген ойлау жүйесі қалыптасқан мамандарды дайындауға бағытталып отыр. Сондықтан, Елбасының өз тарихын, тілін, мәдениетін білетін, сондай-ақ заманына лайық, шет тілдерін меңгерген, озық әрі жаһандық көзқарасы қалыптасқан қазақстандықтар қоғамның жетекші күшіне айналуы тиіс деген тапсырмасы нақты орындалуы үшін білім беру жүйесінде студентке бағытталған тұрғы басшылыққа алынуы тиіс. Бұл дегеніміз студенттің білім алу мен өзінің болашақ мамандығының траекториясын қалыптастырудағы жеке жауапкершілігін арттыру мен шығармашалық қабілеттерін дамыту арқылы оқытудың сапалы трансформациясын жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Жолдаудағы әрбір айтылған тапсырмалар тек қана қоғамның жаңа ақпараттық, технологиялық дамуының ғана мәселелерін көтеріп қана қоймайды. Елбасы бүгінгі қоғамның барлық өзекті мәселерімен қатар, оның өзгермелі жанды ағза ретінде дамуының нәзік мәселелерін де дөп басып көрсетіп отыр. Жолдауда айтылғандай, қоғам дамуының рухани-мәдени, әлеуметтік аспектілері де аса маңызды. Жалпы, тарихи үдерістерді оқу мен талдау жас мамандардың қоршаған әлемдегі этникалық, әлеуметтік, мәдени тұрғыдан өзін-өзі сәйкестендіруінің құндылықтар бағытын қалыптастырады.

Түптеп келгенде, қоғамдағы көптеген әлеуметтік-экономикалық құлдыраудың алдын алудың маңызды шарттарының бірі – руханиятты көтеру. Егер адамзат қоғамы дамуының сапалық көрсеткіштері адамдардың дүниетанымының кеңдігіне, санасының жоғарылығына, әділеттілік үшін белсенділігімен, өзгелерге қайырымдылығы мен ізгі ниеттілігі арқылы көрініс беретіндігін ескерсек, Жолдауда қойылған міндеттерді орындаудың басты кілттерінің бірі де осы адами капиталды жақсартуға байланысты екендігін айқын ұғынамыз. Қоғам мүшелерінің рухани дамуы оларға тарих, әдебиет, өнер, халық даналығы, салт-дәстүр, мәдениет, ғылым, білім арқылы берілетіндігін ескерсек, онда төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктерін жүзеге асыру үшін жалпы гуманитарлық бағыттағы сала өкілдерінің де жауапкершілігін артырып отырғандығын түсінуге тиіспіз.

Сагынгалий АЙДАРБАЕВ,
д.ю.н., профессор,
декан факультета международных отношений

ОСОБАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

Нынешнее послание Президента РК Н.А. Назарбаева имеет особое значе-ние в силу того, что озвучено в кризисное для всего мира время. И хотя Казахстан смог успешно преодолеть и это испытание, внешние условия остаются все еще неблагоприятными. В дополнение к этому в мире разво-рачиваются процессы, связанные с Четвертой промышленной революцией, что требует нахождения правильных ориентиров для дальнейшего успеш-ного продвижения государства к достижению своих долгосрочных целей. Как мудрый стратег Президент через свое Послание дает четкие ориенти-ры для всей системы государственного управления и экономики, сформу-лированные в виде 10 ключевых задач, которые следует реализовать. Осо-бая ответственность за реализацию этих задач ложится на систему высшего образования Казахстана.

Система высшего образования, кроме тех специфических задач, которые ей предстоит реализовать по седьмому направлению преобразований, должна также выполнить свою миссию и ряд задач. При этом в пределах указанных 10 направлений задачи системы высшего образования в 3 слу-чаях сформулированы прямо, а в по остальным направлениям - подразу-меваются.

Так, в рамках первой задачи, связанной с дальнейшим технологическим развитием казахстанской индустрии через цифровизацию и иные иннова-ции, Президент говорит о том, что система образования должна быть адаптирована под потребности новой индустриализации, имея в виду, прежде всего, систему высшего образования. В рамках третьей задачи, связанной с развитием агропромышленного комплекса, Глава государства обращает особое внимание необходимости пересмотра роли аграрных университетов. В содержании седьмой задачи сфера высшего образования выделена в отдельный блок с установкой на то, что сферу образования по-ра рассматривать как отдельную отрасль экономики со своими инвестици-онными проектами и экспортным потенциалом.

По остальным задачам, поставленным Главой государства в Послании, роль системы высшего образования не менее значима. В частности, улуч-шение эффективности использования ресурсного потенциала страны, дальнейшее развитие транспортно-логистической инфраструктуры, при-менение современных технологий в строительстве и жилищно-коммунальном хозяйстве, а также целый ряд других задач, могут быть успешно реализованы лишь при активном участии вузовской науки и вы-сококвалифицированных специалистов, из числа выпускников университе-тов.

К этому следует добавить, что ряд задач в той или иной форме уже реали-зуется в казахстанских университетах. Например, это, прежде всего, прямо названный в Послании Главы государства Назарбаев Университет, высту-пающий флагманом вузовской науки и образования. Кроме того, в каче-стве примера могут быть приведены и другие университеты. Так, в КазНУ имени аль-Фараби в последние годы успешно реализуется проект «аль-Фараби – Смарт-сити».

Указанные факторы еще раз свидетельствуют об особой роли университе-тов и университетского сообщества в реализации Послания Главы государства.

В КазНУ прошел круглый стол «Новое качество человеческого капитала», посвященный обсуждению книги Президента РК Н.А.Назарбаева «Эра независимости»

Инфографикаларды жасаған Амангелді ҚИЯС, «Егемен Қазақстан»

Баян ЕРМЕКБАЕВА,
э.ғ.к., профессор,
ҚР еңбек сіңірген қайраткері

АДАМИ КАПИТАЛ – БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІКТІҢ ШЕШУШІ ҚҰРАЛЫ

Әлем елдерінің басым бөлігі технологиялық, экономикалық және әлеуметтік салалардағы жаңа өзгерістер кезеңіне, төртінші өнеркәсіптік революция дәуіріне өту жолында. Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев өзінің кезекті Жолдауында бізге осы жаңа әлемге бейімделу мен жетістікке жетудің жолын кеңінен баяндап, ұсынып отыр.

Жаңа әлем көшбасшыларының қатарына қосылу, бәсекеге қабілетті болу – сол елдің адами капиталының деңгейімен тығыз байланысты. Адами капиталдың негізін ғылым мен білім құрайды. Ғылым жаңалығын іске асыратын – білімді және білікті жаңашыл ел азаматтары. «Адами капитал – жаңғыру негізі, барлық жастағы азаматтарды қамтитын білім беру ісінде өзіміздің озық жүйемізді құруды жеделдету қажет», – дейді Елбасы өз жолдауында.

Білім берудің жаңа сапасына қол жеткізетін бір маңызды жол – Жолдауда айтылған жоғары оқу орындарына білім беру бағдарламаларын жасауға көбірек құқық беріп, олардың академиялық еркіндігін заңнамалық тұрғыдан бекіту керектігі. Бұл – заман талабына сай орынды айтылған тапсырма. Әлемдік тәжірибеде, инкубатордан шыққандай, бірдей дайындалған бизнес саласының мамандары сұранысқа ие емес. Бизнеске жұмыс берушілердің сұранысы, бизнестің жаңа түрлерінің дамуына сайкес жаңа жүйемен пәнаралық білім алған маман керек. Отандық университеттерге заң жүзінде академиялық, басқарушылық және қаржылық еркіндік беру, бәсекелестікке қабілетті білім берудің жаңа сапасын қалыптастырады деген сенімдеміз.

Оқу сапасын күшейтудің маңызды шараларының бірі – пәндерді әлемдік деңгейде оқытатын заманауи педагог-мамандарды даярлау жұмысына көбірек көңіл бөлу қажеттілігі. Өкінішке орай, соңғы жылдары экономика, қаржы, есеп және аудит, т.б. экономикалық бағыттарда магистратура мен докторантура бағдарламаларына мемлекеттік білім беру гранттарының аз бөлінуіне байланысты жас оқытушыларды, ғалымдар мен педагогтарды дайындау мүмкіншілігінің төмендегенін айта кеткен жөн.

Осы орайда Елбасы Жолдауындағы жас ғалымдарымызға ғылыми гранттар аясында квота бөлініп, оларды қолдаудың жүйелі саясатын жүргізуіміз керек деген Елбасының тапсырмасы адами капитал сапасын көтерудің негізгі жолы деп санауға болады.

Айкерим КАМАЛДИНОВА,
кафедра политологии и политических технологий

МОЛОДЕЖЬ – СТРАТЕГИЧЕСКИЙ РЕСУРС СТРАНЫ

Представители политических, деловых кругов, научной интеллигенции в своих откликах высоко оценили основные положения Послания Президента Нурсултана Назарбаева народу Казахстана «Новые возможности развития в условиях четвертой промышленной революции». Казахстанская молодежь также поддерживает уникальную казахстанскую модель прогресса, казахстанский путь развития, ее эволюцию, основные принципы и механизмы. Перед страной открывается прекрасная перспектива модернизации во всех важнейших областях государственного развития, новые пути и возможности для успешного, уверенного прорыва в международное сообщество.

Глава государства большое внимание уделяет урокам и возможностям трех волн модернизации. Концепция трех масштабных модернизаций позволяет объединить в единую картину уже 26-летний опыт развития страны. Теперь перед страной поставлена новая задача – Третья модернизация в условиях Четвёртой промышленной революции.

Президент постоянно выделяет «двигателем нового технологического уклада» человеческий капитал как основу модернизации.

Независимо от того, какая по счету проходит волна модернизации – первая, вторая или третья, в своих программных документах, выступлениях, посланиях Глава государства подчеркивает и выделяет особую роль казахстанской молодежи в модернизации страны. Это отражает особое внимание со стороны государства к молодежи как стратегического ресурса страны и к вопросам эффективной реализации ее потенциала.

Нурсултан Назарбаев всегда связывает лучшие надежды с перспективной, интеллектуально развитой молодежью. Он говорит: «Мен жастарға сенемін! Верю, что у молодежи хватит сил, сплоченности, настойчивости и таланта, чтобы Казахстан XXI века был сильным и процветающим».

Глава государства всегда поддерживает молодых. В Послании 2018 года Президент отметил о механизмах успешной интеграции молодого поколения в научно-исследовательскую и промышленно-технологическую среду.

Способствованию усилению динамики инновационного движения поможет повышение потенциала казахстанской науки. В этом процессе ключевую роль должны будут сыграть казахстанские вузы.

Н. Назарбаев объявил о выделении квот для молодых ученых в рамках научных грантов. «К сфере образования пора относиться как к отдельной отрасли экономики со своими инвестиционными проектами и экспортным потенциалом», – говорит он.

Президентом была обозначена необходимость увеличить число выпускников, обученных информационным технологиям, работе с искусственным интеллектом и «большими данными», внедрения наукоемкой экономики, прикладных научных исследований.

Согласно данным Комитета по статистике, приведенным в Национальном докладе «Молодежь Казахстана - 2017»:

– Наблюдается стабильный рост количества молодых сотрудников в науке. Уровень молодежной безработицы с 2011 года упал с 16,6 % до 3,8 %. Следует отметить, что инструментами снижения безработицы, привлечения молодежи в науку стали: проекты «Молодежный кадровый резерв», «Сәтті қадам», «С дипломом – в село!», международная стипендия «Болашақ» и внедрение новой системы подготовки кадров (докторов PhD), способствующие повышению престижности науки среди молодежи. Следует отметить, что инновационное наследие EXPO станет новой площадкой для реализации бизнес-идей и стартапов талантливой молодежи.

В Казахстане расширена практика гражданского участия казахстанской молодежи. Общественно-политическая активность осуществляется через участие молодежи в деятельности государственных исполнительных и представительных органов, политических партий и иных общественных объединений.

Согласно данным Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы и противодействию коррупции ежегодно возрастает доля участия молодых на государственной службе. Следует отметить о масштабном проекте «100 новых лиц Казахстана», который объединил молодежь страны, внесшую реальный вклад в развитие независимого Казахстана, чья история успеха является достойным примером для подражания.

Эти цифры и тенденции позволяют говорить о позитивном и созидательном потенциале молодежной среды, говорить о молодежи как о стратегическом ресурсе страны в условиях модернизации.

Принимаемые государством меры нацелены на молодых казахстанцев, стремящихся направить энергию на благо процветания своей страны. Сделано немало. В свою очередь, я призываю молодежь активно прилагать усилия для открытия новых возможностей роста и усиления национальной конкурентоспособности.

Жетписбай БЕКБОЛАТУЛЫ,
заведующий кафедрой издательско-редакторского и дизайнерского искусства

К ВЕРШИНАМ СВЕРШЕНИЙ

Важный программный политико-правовой документ, отражающий стратегические направления развития Казахстана – нынешнее Послание Елбасы Нурсултана Назарбаева носит всеобъемлющий и уникальный характер, поскольку содержит конкретную программу мер системной модернизации Казахстана в условиях Четвертой промышленной революции. Президент предложил главный вектор развития, необходимый для вхождения Казахстана в число лидеров нового мира - цифровизация, внедрение цифровых технологий во все сферы жизни, так как сегодня мир вступает в эру глубоких технологических, экономических и социальных изменений, а эпоха «нефтяного изобилия» практически подходит к концу. Стране требуется новое качество развития. Глобальные тренды показывают, что оно должно основываться в первую очередь на широком внедрении элементов Четвертой промышленной революции. Это несет в себе как вызовы, так и возможности.

У Казахстана есть все необходимое для вхождения в число лидеров нового мира. С целью войти в когорту самых развитых стран принята Стратегия развития «Казахстан-2050». Реализуется План нации – 100 конкретных шагов, из которых 60 уже исполнены. В прошлом году запущена Третья модернизация Казахстана. Успешно реализуется Программа индустриализации. Принята комплексная программа «Цифровой Казахстан». Разработан комплексный Стратегический план развития Республики Казахстан до 2025 года. Все необходимые программы успешно функционируют. Важной вехой стала состоявшаяся в Астане выставка «ЭКСПО-2017». Она показала, как стремительно движется прогресс в сфере альтернативной, «чистой» энергии. Сегодня на возобновляемые источники энергии приходится четверть мирового производства электроэнергии. По прогнозам, к 2050 году этот показатель достигнет 80%.

В прошлом году страна, преодолев негативные последствия мирового кризиса, вернулась на траекторию уверенного роста. По итогам года рост валового внутреннего продукта составил 4%, а промышленного производства – более 7%. Благополучное развитие Казахстана позволило сформироваться среднему классу. Бедность сократилась в 13 раз, уровень безработицы снизился до 4,9%. В основе социально-экономических успехов страны – гражданский мир, межнациональное и межконфессиональное согласие, которые продолжают оставаться главной ценностью. Тем не менее должны четко осознавать, что достижения Казахстана – надежная база, но не гарантия завтрашних успехов.

Для дальнейшего стремительного развития определены 10 основных задач перед всеми отраслями экономики и социальной сферы, что открывает широкие горизонты перед страной. Первоочередное внимание уделено модернизации и цифровизации казахстанской индустрии, агропромышленного комплекса, транспортно-логистической инфраструктуры. В документе традиционно уделяется большое внимание вопросам социального развития. Активное внедрение современных технологий в жилищном строительстве и коммунальном секторе, создание собственной передовой системы образования, повышение доступности и эффективности медицинской помощи, обеспечение качественной занятости – все это, безусловно, повысит уровень жизни граждан.

Важнейшим вопросом становится развитие собственной экосистемы разработчиков цифровых и других инновационных решений. Она должна выкристаллизовываться вокруг инновационных центров, таких как Назарбаев Университет, МФЦА и Международный технопарк IT-стартапов. В данный список входит и флагман высшего образования страны – КазНУ им. аль-Фараби, который по итогам исследований известной международной организации «Great Value Colleges» вошел в число 50-ти самых технологически развитых университетов мира, заняв в рейтинге 31 место. В нем также стал единственным представителем не только стран-участниц СНГ, но и Восточной и Центральной Европы, а также наряду с Сингапуром и Японией представил весь Азиатский континент. В глобальном рейтинге QS World University Ranking КазНУ им. аль-Фараби за 5 лет продвинулся на целых 350 мест и первым среди вузов Центральной Азии и Казахстана вошел в ТОП-250 лучших университетов мира, заняв 236 место среди 800 лучших университетов мира. Высокая узнаваемость КазНУ на мировой арене связана также с его инновационными проектами, важнейшие из которых – внедрение модели «университета 4.0» как перспективной модели развития вуза нового поколения. Ее фундаментом является концепция построения «Al-Farabi University smart city» на основе симбиоза инновационно-технологической и духовно-нравственной платформ.

Послание Президента является важным стимулом дальнейшей модернизации страны и руководством к действию. Это в первую очередь относится к нам – работникам высшей школы. И мы намерены обеспечить эффективную научно-исследовательскую поддержку практической реализации положений важного государственного документа.

19-20 қаңтар күні жасөспірімдердің психикалық денсаулығын нығайту және суицидтердің алдын алу мәселесін шешудің жолдарын талқылауға арналған конференция өтеді

ЖЁЛТЫЙ ФОСФОР

Учёные Центра физико-химических методов анализа при КазНУ имени аль-Фараби при активном участии студентов разработали эффективные каталитические системы на основе медь-полимерных комплексов для реакций окисления жёлтого фосфора в водных и спиртовых растворах с целью получения фосфорсодержащих неорганических и органических соединений в кислородной среде. Их работы выполнялись в соответствии с программами фундаментальных исследований в период 2015-2017 годов по теме «Разработка научных основ получения фосфорсодержащих соединений на основе техногенного минерального сырья». По полученным результатам в 2016 году ими были получены два казахстанских патента на полезную модель.

Первым примером металлокомплексного катализа органических реакций жёлтого фосфора была открыта в лаборатории гомогенного катализа Института органического катализа и электрохимии им. Д.В. Сокольского (ИОКЭ, г. Алматы) профессором Я.А. Дорфманом с сотрудниками. Ими было проведено систематическое изучение процессов каталитической функционализации жёлтого фосфора.

Учёные лаборатории гомогенного катализа в течение ряда лет разрабатывают теоретические и прикладные аспекты реакций с участием соединений низковалентного фосфора, а также каталитические способы превращения жёлтого фосфора и отходов его производства в ценные неорганические и органические соединения. Как отмечают ученые, изъятие жёлтого фосфора из промышленного процесса существенно повышает экологическую безопасность производства фосфорсодержащих соединений.

Новое научное направление, развиваемое казахстанскими учёными, вызывает большой интерес научного сообщества, о чём свидетельствует успешное выполнение совместных международных проектов с учёными России, Италии, Франции, Германии, и ведущими европейскими предприятиями Евросоюза как BASF AG (Германия) и Thermphos International (Голландия).

Работы казахстанских учёных лаборатории гомогенного катализа также выполнялись в соответствии с программами фундаментальных исследований, проводимых в ИОКЭ им. Д.В. Сокольского.

В настоящее время современная фосфорная промышленность испытывает дефицит качественной и многообразной фосфорсодержащей продукции. Разработка ученых КазНУ альтернативных «бесхлорных» процессов синтеза фосфорсодержащих неорганических и органических соединений из жёлтого фосфора является важной научной задачей, которая позволит решить экономические проблемы в нефтехимической, горнодобывающей промышленности и сельском хозяйстве. В дальнейшем полученные новые товары из желтого фосфора положительно скажутся на динамике развития экономики страны.

Для вхождения Казахстана в число наиболее развитых государств с конкурентоспособной экономикой Президент Н.А. Назарбаев поставил задачу создавать и развивать производства, ориентированные на экспорт, совместные предприятия в области нефтегазового и транспортного машиностроения, металлургии, химии, аграрного сектора. Главным приоритетом долгосрочного и стабильного развития Казахстана послужило бы укрепление конкурентных позиций химической промышленности на внутреннем и внешнем рынках с использованием научно-технического потенциала отрасли.

Д.Н. АКБАЕВА,
доктор химических наук,
доцент кафедры физической химии,
катализа и нефтехимии

ИГІ БАСТАМА

Елбасының «Туған жер» бағдарламасы аясында физика-техникалық факультетінің оқытушылары Өмірбеков Саят Қайратұлының бастамасымен жақында Баршатас ауылындағы Оспанқұл Меңаяқұлы атындағы жалпы білім беретін орта мектепте 9-11 сынып оқушылары арасында физика-математика пәндерінен физика-математика ғылымдарының кандидаты Жеңіс Өмірбеков атындағы аймақтық олимпиада өткізді. Физика-техникалық факультетінде Жеңіс Өмірбекұлын еске алу мақсатында жыл сайын өтетін олимпиада биыл ұлағатты ұстаздың кіндік қаны тамған туған жерінде ұйымдастырылуымен ерекшеленді.

Жеңіс Өмірбекұлы 1977 жылдан 2008 жылға дейін үздіксіз әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың физика факультетінде және оның жанындағы Эксперименттік және теориялық физика ғылыми-зерттеу институтында ұзақ жылдар бойы еңбек етті.

Осы жылдары жетекшісі профессор С.И. Исатаевтың басшылығымен ғылыми-зерттеу жұмыстарына белсене кіріседі. 1980 жылдардың бас кезінде жоба бойынша және оның тікелей жұмыс атқаруымен дыбыстан жоғары (асқын дыбысты) жылдамдықты ағыншаларды зерттейтін аэродинамикалық құбыр іске қосылды. Осы құбырдың көмегімен Мәскеудің авиациялық моторлар ғылыми-зерттеу институтының ұсынысы бойынша ұстазы С.И. Исатаевтың басшылығымен тіктөртбұрышты реактивтік соплодан ағып шығатын дыбыс жылдамдығынан үш есеге дейін артық жоғары (асқын) жылдамдықтармен қозғалатын ауа ағысын зерттеу туралы ғылыми жұмыстарын жүзеге асырып, 1989 жылы «Газ және сұйық механикасы» мамандығы бойынша физика-математика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алады.

Ж.Ө.Өмірбеков – ғылыми жұмыстармен қоса ұстаздық қызметті де бірге атқарған үлкен маман. Ол тамаша лектор еді, көп жылдар физика факультетінде қазақ және орыс тілдерінде жалпы және арнайы курстарды жүргізді. Бакалавриат студенттеріне жалпы физика курсының «Механика» және «Молекулалық физика», «Газ динамикасы», «Жылу алмасудың физикалық негіздері», «Конвективтік жылу алмасу», «Жылу техникасы мен жылуфизикасы» пәндерін; магистратурада «Молекулалық физиканың арнайы тараулары», «Газ динамикасы» және «Жылу техникасы негіздері» курстарынан қазақ тілінде дәріс оқыды.

Олимпиаданың ашылу салтанатында Қайрат Өмірбекұлы мен Жеңіс Өмірбекұлының жоғарыдағы өмірбаяндық деректерінен бейнефильм көрсетілді.

Киелі білім ордасын басқарып отырған білікті басшы Г.Р. Сихымбаева, аудандық мәслихат депутаты А. Иманғалиева, ауылдық ақсақалдар алқасының мүшесі Р.Ә. Сихымбаев, сонымен қатар Алматы қаласынан келген Баршатас мектебінің 1985 жылғы «Алтын белгі» иегері, физик С.Қ. Өмірбеков, физика-математика ғылымдарының кандидаты, доцент М.С. Исатаев, техника ғылымдарының кандидаты, доцент Р.Қ. Манатбаев, полиция полковнигі Т.Қ. Тлемісов, 1986 жылғы ҚазҰУ түлегі, физик, ҰҚК полковнигі Н.М. Мусаев сынды азаматтар сөз сөйлеп, оқушылар мен ұстаздарға сәттілік тіледі.

Гүлсім Ділдабекқызы жетекшілік ететін «Саз сыры» оркестрінің орындауындағы Құрманғазының күйі «Балбырауын», 10-сынып оқушылары Е. Нығмет, М. Зарыққанова, Т. Советбектің орындауындағы «Ауылым» әндері шараны жандандыра түсті. Келген қонақтар мен оқушылар ашылу салтанатынан кейін педагог-ұйымдастырушы К. Төлегеновтің жетекшілігімен «Еңбек даңқы», «Өлкетану» мұражайларын аралады.

Білім жарысына Шұбартау өңірінде орналасқан мектептерден 41 оқушы қатысты. Олимпиада тапсырмалары әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде әзірленіп, оқушылардың жұмыстары әділ бағаланды. Олимпиада қорытындысы бойынша І дәрежелі дипломға және 50.000 теңге ақшалай сыйлыққа 3 оқушы, ІІ дәрежелі диплом мен 20.000 теңге ақшалай сыйлыққа 3 оқушы, ІІІ дәрежелі диплом мен 10.000 теңге ақшалай сыйлыққа 3 оқушы ие болды.

Мектеп директоры физика-математика ғылымдарының кандидаты, доцент М.С. Исатаев пен техника ғылымдарының кандидаты, доцент Р.Қ. Манатбаев алғысын білдірсе, ауыл әкімі Б.С. Жұмаханов та келген қонақтарға өз ҷоралғысын жасап, Қ. Тілемісов пен Ж. Өмірбековтердің ұрпақтарына рахметін жеткізді.

Олимпиада нәтижесінде әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті мен «О. Меңаяқұлы атындағы жалпы білім беретін орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі арасында өзара ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

Сондай-ақ әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетімен бірге мектепте физика-математика пәндерінен Өмірбеков Жеңіс Өмірбекұлы атындағы аймақтық олимпиаданың дәстүрлі түрде жыл сайын өтіп тұратындығы ауыл мұғалімдерінің көңіліне қуаныш ұялатты.

Қонақтардың шалғайда жатқан ауылда өткен аймақтық олимпиаданы республика деңгейінде өткен олимпиада деп бағалап, ризалықтарын білдіруі қос ұжымның береке-бірлігінің нәтижесі деп білеміз.

С.Ә. БӨЛЕГЕНОВА,
ф.-м.ғ.д., профессор, жылуфизика және техникалық физика кафедрасының меңгерушісі;
Ш.С. ОСПАНОВА,
жылуфизика және техникалық физика кафедрасының аға оқытушысы, PhD

В КазНУ прошел семинар для эдвайзеров-кураторов по основным направлениям воспитательной работы со студентами

ТӘЛІМГЕРЛЕР ТАҒЫ ТРЕНИНГТЕ ТАБЫСТЫ

Еліміздің жоғары оқу орындарының қара шаңырағы болып танылған университетіміздің Тәрбие жұмысы жөніндегі департаменті Куратор-эдвайзерлер мектебімен бірігіп, факультет тәлімгерлеріне арналған дәстүрлі семинар-тренинг өткізді.

Жылдық тәлімдік жиынға тәрбие жұмысын үргізуге жауапты факультеттердің және әр кафедраның аға кураторларынан бөлек, университет бойынша тәрбие жұмысының тізгіні сеніп тапсырылған 704 тәжірибелі тәрбиеші-ұстаздың ішінен қазақша білім алатын оқу топтарына тағайындалған 184 куратор-эдвайзер және орыс тілді топтарға жетекшілік ететін 106 куратор-эдвайзер ат салысты.

Тәрбиеші оқытушы-профессорлардың тәлімгерлік жұмысын жандандыруға арналған семинарда сөз алған департамент директоры Ж.Д. Есімова мен Тәрбие жұмысы басқармасының басшысы Т.Б. Әбішев университет құрамындағы факультеттердің тәрбиеші-әдіскерлерінің белсенді араласуымен 2016-2017 жылдары осы сала бойынша атқарылған іс-шараларды саралап, қол жеткен толағай табыстарға тоқталды. Баяндамашылар, онымен бірге, аз да болса кеткен олқылықтарды атаудан да тартынып қалмады. Үздік факультеттер жарияланып, жеткен жетістіктерге ұйытқы болған ұйымдастырушы кураторлардың аты аталды. Тәрбие жұмысына жетекшілік етіп отырған бас тәрбиешілер озаттар тізіміне іліге алмаған оқытушыларға олардың функционалдық міндеттерін еске салып, қызметтік рейтингтерін бағалау жүйесін ескерді. Студент жастармен тәрбие жұмысын тартымды өткізу үшін жасалған әдістемелік материалдарды жүйелі түрде қайталап, пысықтап отыруды ұсынды.

Әрине, ел болашағы қолында тұрған өскелең жастарға сапалы білім, саналы рухани-адамгершілік тәрбие беруде, олардың азаматтық және тұлғалық дамуын жүзеге асыруда, студенттерді қоғамдық белсенділікке баулуда куратор-эдвайзерлердің алатын орны ерекше. Олардың негізгі міндеті оқу тобында тәрбие жұмысын ұйымдастыру, жалынды жастардың өзіндік оқу, өзін-өзі басқару тәжірибесін қалыптастыру, студенттерді шығармашылық пен ғылыми ізденістерге тарту, оқу траекториясын дұрыс таңдауға ықпал ету және мамандану кезеңінде білім алу бағдарламаларын толық меңгеруге жетекшілік ету болып табылатыны да белгілі. Сондай-ақ куратор-эдвайзерлер тұрмысы төмен студенттердің әлеуметтік көмек алуына қол ұшын беруден, студенттерді салауатты өмір салтын ұстануға, тәртіпті болып, студенттің ар-намыс кодексін орындауға, бекітілген ережелер мен нормативтік актілерді, заң талаптарын қатаң сақтауға, зиян әдеттерден аулақ болуға жұмылдырудан, спортты серік етуге, денсаулығын қадағалап, шынығуға шақырудан тыс қалмауы тиіс.

Семинардың екінші бөлімінде қатысушылар жағдаяттық басқару орталығының қызметімен танысып қайтты. Орталық директоры Е.Х. Ишановтан алынған маңызды да мәнді мәліметтер арқылы студенттер тәртібінің тәулік бойы назардан тыс қалмайтынына көз жеткізіп, олардың қоғамдық қауіпсіздігінің қалай қамтамасыз етілетініне қанықты. Интерактивті бағдарламалық-аппараттық кешеннің көмегімен күзгі, көктемгі, жазғы семестр кезінде факультеттерде жүргізілетін ағымдағы сабақтардың тиімді өтуі қалай бақыланып, тексерілетінін, емтихан сессиясы кезіндегі мониторинг пен бейнебақылау қалай ұйымдастырылатынын түсініп, пайдалы ақпараттан ой өрістері кеңи түсті.

Осыдан кейін белгіленген уақыт аралығында жүргізілген практикалық тренингте семинарға қатысушылар студент жастар үшін қызықты түрлі тақырыптарда ашық кураторлық сабақтар өткізу әдістемесін талдап, үйренді. Студенттердің жаңа ортада жұмыс істеуге тез бейімделуі, өзін сенімді сезінуі, оқу үдерісіне толық араласуға зейінін ашуы, білім алу және тәрбие тақырыптарына қызығушылығын арттыруы үшін ұйымдастырылатын көңілді ойындарға белсене қатысып, бір-бірімен тәжірибе алмасты. Семинарда машықтанғандар әр топта «Цифрлық буын және тәрбиелеу технологиясының ерекшеліктері: «SMART 4.0» жобасы» тақырыбында семинар сабақтарын жүргізген педагог-ғалымдар п.ғ.д., профессор А.К. Мыңбаева мен п.ғ.к., доцент Ұ.Б. Төлешоваға және «SMART 4.0» жобасы аясында студенттердің креативтік қабілеттерін дамыту технологиялары» тақырыбында практикалық тренингке жетекшілік еткен З.М. Сәдуақасоваларға шексіз алғыстарын айтып, тарасты.

Келесі аптада басталғалы отырған семестр алдында тәрбиелік біліктілігін ұштап, серпініп кафедраға оралған оқытушы-тәлімгерлер семинар-тренингтен алған әсерлерімен бөлісіп, онда орындалған жаттығулар мен қарастырылған мәселелерді қызу талқыға салып жатты. Семинарға барған, біз қызмет ететін кафедраның мүшесі, жұмыс өтілі енді басталған куратор-эдвайзер Марлен Бисалиевтің пікірінше, өзі студенттік партадан кеше ғана шыққан балғын оқытушылардың кәсіби тұрғыда жылдам өсіп-дамуы үшін мұндай мақсаттағы бас қосулардың берері өте көп. Оның ойынша, жас тәрбиешілердің осылай бір-бірімен жиі араласып, аға буын өкілдерімен етене танысып, тәжірибе алмасып тұруы үшін мұндай семинар-тренингтерді жүйелі түрде ай сайын әр факультетте өткізіп тұрсақ та, көптік етпейді. Мұны біз де қызу қолдап, құптаймыз.

Болат ӘБЕНОВ,
ақпараттық жүйелер кафедрасының аға куратор-эдвайзері

ЕЛБАСЫ СЫНЫПТАСЫМЕН КЕЗДЕСУ

Көшбасшы болу – әркімнің басына бұйыра бермейтін бақ. Ал әр көшбасшы Елбасы бола ала ма? Ешкімде байқалмайтын даналық, ешкімде жоқ парасат, ешкімде кездеспейтін ізденімпаздық, ерекше талап, сарқылмайтын күш-жігер – нағыз көшбасшының асыл қасиеттері. Халықты бірлікте ұстау, тәуелсіздікті ту етіп, елдікті сақтау басты міндет болып саналады. Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаевтың көшбасшылық бейнесінен осы аталған қасиеттердің бәрін де кездестіре аламыз десек қателеспейміз. Оның дипломатия мен саясатқа келгенде бүркіттей қырағылық танытатыны, елдің басына күн туса, белін бекем буатыны, мәселеге келгенде білек сыбанып қашан да іске дайын тұратыны, Бұқар жырау айтқандай, «шаршы топта сөз бастау қиын» сол қиындықты да жеңе білуі – нағыз басшыға тән дарын. Елбасымыз – біртуар биік тұлға, халық жанашыры, іргелі реформалардың қайнар көзі.

Елбасымыздың ұлтына сіңірген ұшан теңіз еңбегін жастарға дәріптеу арқылы отансүйгіштік тәрбие беру мақсатында жақында филология және әлем тілдері факультетінде «Рухани жаңғыру» бағдарламасының аясында Алматы қаласы жастар саясаты мәселелері жөніндегі басқармасының қолдауымен Елбасымыздың замандасы, сыныптасы, аудандық ардагерлер ұйымының төрағасы Сайлаубек Қасенбайұлы Қыдырәлиевпен «Елбасы замандастарымен бірге» атты кездесу кеші болып өтті.

Қазақ тіл білімі кафедрасының жанындағы «Сөз маржаны» клубы мен қазақ тіл білімі кафедрасының доценті Ғ.Қ. Иманалиеваның ұйымдастыруымен өткізілген шара көпшіліктің көңілінен шықты. Кездесу барысында қонағымыз Елбасымен өткен қызықты сәттерін баяндаумен қатар, көшбасшымыздың ең керемет қасиеттерін дәріптеп, студент жастарды осы қасиеттерді сіңіруге шақырды. Кешімізде 1-курс студенттері Елбасыға арнау өлеңдер оқып, қонақты өнерлерімен тәнті етіп, батасын алды.

Сондай-ақ кеште «Рухани жаңғыру: болашаққа бағдар» бағдарламасының маңызды тұстары, соның ішінде «ұлттық код» мәселесі қызу талқыға түсті. Шара Елбасының лидерлік бейнесін таныту арқылы жастарға патриоттық тәрбие беру. Елбасымыздың сардарлы саясатының бағытымен жарқын болашаққа нық қадам басу. Біздің жастар қашан да Елбасымыздың ұстанған саясаты мен қабылдаған қарарларын құптайды әрі қолдайды. Бір ел, бір тағдыр, бір Елбасы!

К.К. КҮРКЕБАЕВ,
филология және әлем тілдері факультеті деканының орынбасары;
Ғ.Қ. ИМАНАЛИЕВА,
қазақ тіл білімі кафедрасының доценті, ф.ғ.к.

15-қаңтар - ҚазҰУ-дың туған күні

Спартакиада «Здоровье» - 2018

В Послании Президента РК Назарбаева Н.А. «Казахстанский путь-2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее» сказано: «Ведение здорового образа жизни и развитие медицины позволит увеличить продолжительность жизни казахстанцев до 80 лет и старше».

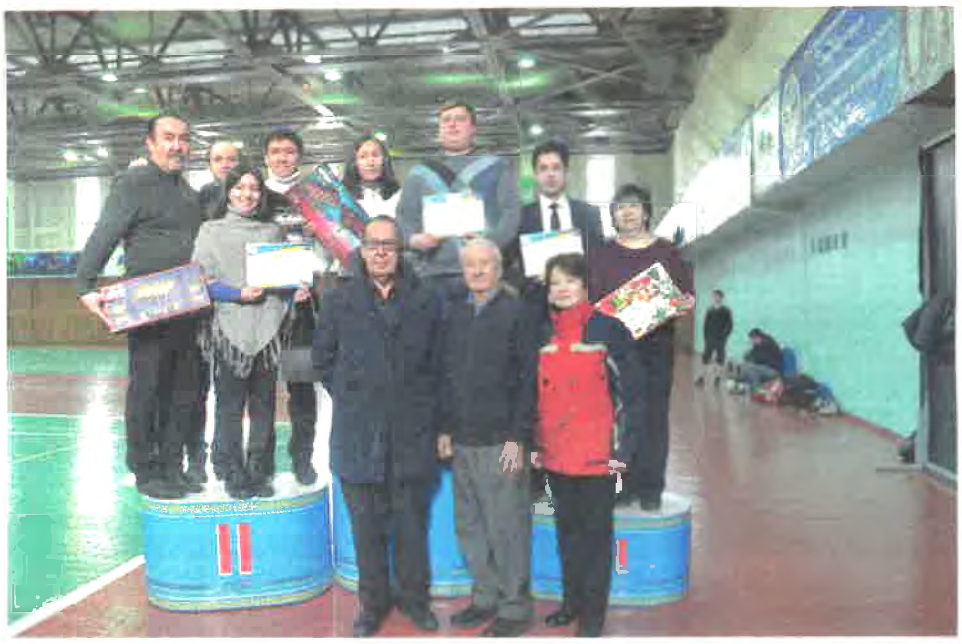

Согласно этому Посланию, с 4 - 12 января 2018 года на спортивных площадках Казахского национального университета им. аль-Фараби проводились соревнования сборных команд факультетов и подразделений в программе 46 традиционной Спартакиады «Здоровье» среди педагогических и других работников, докторантов по восьми видам спорта: бадминтону, волейболу (мужчины и женщины), дартсу, тогызкумалаку, шахматам, мини-футболу, настольному теннису. Цель этого мероприятия - укрепление здоровья и пропаганда здорового образа жизни среди участников Спартакиады.

В спартакиаде приняли участие 19 сборных команд факультетов и подразделений, что составило 886 человек. Большую помощь в организации и проведении спартакиады оказала администрация университета (ректор - Мутанов Г.М.), профсоюз работников «Парасат» (председатель - Т.К. Мекебаев), кафедра физического воспитания и спорта (зав.кафедрой – Дилмаханбетов Е.К.), Центр здорового образа жизни (директор - А.И. Арещенко), спортивный клуб (председатель – Дуйсембаев Т.Н.), главный судья спартакиады – Н.П. Таганова.

Победителем спартакиады в общекомандном зачете (по сумме результатов 8-ми видов спорта) стал механико-математический факультет, набравший 27 очков (декан факультета – Д.Б. Жакебаев, председатель профбюро – Г.К. Рзаева). Второе место в спартакиаде завоевал спортивный коллектив ректората, набравший 32 очка, (председатель профбюро – Р. Султан). На третьем месте – факультет филологии и мировых языков (декан– О. Абдиманулы, председатель профбюро – Н.Б. Сагындыков). Лучшими игроками спартакиады по видам программы признаны: настольный теннис – Шерзат Баратов (ассистент факультета филологии и мировых языков), Карлыгаш Мухатаева (доцент факультета биологии и биотехнологии); бадминтон – Астан Кушумов (начальник отдела военной кафедры), Дарья Жигальцова (преподаватель ФДО); тогызкумалак – Шерзат Баратов (ассистент факультета филологии и мировых языков) и Жанар Спабекова (ст.преподаватель факультета химии и химической технологии); волейбол (мужчины) – Еркин Жанжиенов (помощник ректора команды ректората); Бахытжан Ахметов (преподаватель Phd механико-математического факультета); волейбол (женщины): А Мажитова (ст.преподаватель механико-математического факультета) и Акмарал Толегенова (преподаватель физико-технического факультета); дартс – Алина Галеева (зам.директора ЦФХМА факультета химии и химической технологии) и Аманжол Бектемесов (и.о. доцента механико-математического факультета); шахматы – Асылхан Караев (преподаватель факультета филологии и мировых языков), Балауса Алпысбаева (специалист физико-технического факультета); мини-футбол – Самат Шакенов (факультет истории, археологии и этнологии) и Нуркен Туреханов (ректорат).

Хорошую организаторскую работу по подготовке сборных команд факультетов и подразделений к соревнованиям провели председатели профсоюзных бюро, а также их ответственные за спортивную деятельность: Г.К. Рзаева, А.Б. Уаисов (мех-мат); Е.Х. Ишанов, Р. Султан (ректорат); Н.Б. Сагындыков, (филфак); А.Л. Шакиров (физ-тех); Р.Г. Рыскалиева (хим-фак); Ж.Ж. Кумганбаев, А. Токсамбаев (истфак); Э.А. Бейсетбаева, А.К. Кушумов (военн.кафедра); Н.Б. Баймурзаев (биофак); И.Ш. Токмамбетова (юрфак); Л.И. Мухамадиева (журфак); А.К. Ахмедова (ФДО); Л. Рафкатова (библиотека); А.О. Омирбекова (ФФиП); Г.А. Алимбекова (ВШЭБ); А.К. Анипина (восток). Многие участники спартакиады соревновались в 2-х и более видах программы. Спартакиада вызвала большой интерес среди преподавателей, сотрудников и докторантов университета, помогла получить им хороший заряд бодрости и здоровья, повысила эмоциональный и физический тонус, явилась показателем ведения здорового образа жизни участников соревнований.

Призеры соревнований по видам спорта были награждены дипломами и призами, а победитель и призеры Спартакиады в общекомандном зачете – дипломами соответствующих степеней и памятными кубками профсоюза работников «Парасат».

Н.П. ТАГАНОВА,
член профкома «Парасат», главный судья Спартакиады

ПРОФИЛАКТИКА религиозного экстремизма и терроризма

В последние годы религиозный экстремизм и терроризм представляют собой серьезную угрозу для всего человечества. Безусловно, важно проведение профилактической работы в среде молодежи, воспитание у них толерантного мировоззрения, отрицательного отношения к крайним мерам, к терроризму и экстремизму.

Недавно преподавателями кафедры русской филологии и мировой литературы А.М. Байгушиковой и Ж.Т. Абдуллаевой совместно со студентами 1 курса специальности «Социальная работа» факультета философии и политологии был проведен круглый стол на тему «Религиозный экстремизм и терроризм». Задачи данного мероприятия: предупредить проявление религиозного экстремизма и терроризма в молодежной среде, сформировать правильную жизненную позицию учащихся, укрепить чувство патриотизма.

На круглом столе был прослушан доклад Ислама Сеитова «Явление терроризма и экстремизма в современном мире». Нурбала Уашпаева и Эльвира Мырзахмет выступили с докладом об известных международных террористических организациях, в которых дали характеристику самым известным террористическим организациям, назвали их цели и задачи, способы и методы работы, раскрыли истинные цели экстремистских группировок. Было отмечено, что угроза терроризма и экстремизма, к сожалению, не обошла стороной и наше государство: на территории Казахстана тоже происходили террористические акты. Затем прошла дискуссия по рассматриваемому вопросу. По тематике мероприятия была продемонстрирована презентация, обсуждены следующие вопросы: значения терминов «терроризм» и «экстремизм», причины появления, характер последствий, цели терроризма и экстремизма, а также средства противодействия.

В процессе обмена мнениями по обсуждаемой теме студенты задавали волнующие их на сегодняшний день вопросы и получили достоверные ответы. По итогам выступлений были сделаны выводы о том, что в возникновении религиозного экстремизма и терроризма могут быть религиозные, социальные, экономические, политические, психологические и интеллектуальные причины. Был сделан акцент на том, что корень проблемы может находиться в самом человеке, в его взаимоотношениях с членами семьи, родственниками, противоречиях между внутренним миром экстремиста и окружающим обществом, между верой и поведением, идеалами и реальностью, религией и политикой. Также студенты отметили, что терроризм и религиозный экстремизм – угроза всему миру. Терроризм не имеет границ, религии и национальностей, поэтому борьба должна вестись повсеместно.

Ж.Т. АБДУЛЛАЕВА, А.М. БАЙГУШИКОВА,
преподаватели кафедры русской филологии и мировой литературы

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:
Бас редактор: Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА
Тілшілер: Ақмарал АЛИЕВА, Айнұр АҚЫНБАЕВА
Дизайнер – Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ
Фототілші – Марат ЖҮНІСБЕКОВ
Корректорлар: Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА

Газет 1994 жылдың 7 ақпанында Қазақстан Республикасының Баспасөз және бұқаралық ақпарат министрлігінде тіркеліп, № 1242 куәлігі берілген

МЕКЕН-ЖАЙЫ:
050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 11-94, тікелей: 377-31-48.
Электронды мекенжай: kazuniver2016gazeta@gmail.com
Газет редакциның компьютер орталығында теріліп, беттелді. "Дәуір" ЖШС РПБК-де басылды. Алматы қаласы, Қалдаяқов көшесі, 17
Тел.: 8(727) 273-12-04

Бағасы келісім бойынша.
Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №3038

• Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
• Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
• «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
• Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.